

1. Het Heimathaus

Het huis werd gebouwd als een woon- en stalgebouw in een Westfaals-Rijnse bouwstijl met veldbrandstenen.

Het preciese leeftijd is onduidelijk. Het wordt geschat, dat het om 1690 is gebouwd.

Sinds 1882 is het gebouw een economische eenheid met het aangrenzende „Jakobshaus“. De joodse familie Humbert, die erin woonde, had de stal nodig voor de veehandel. Tijdens de Tweede Wereld Oorlog diende het voor de in Dingden inkwartierde militairen, als kamp voor de Franse krijgsgevangenen en later als keuken en verblijf voor de dienstverplichtte Nederlandse „schansers“. Tijdens de jaren 50 was Wilhelm Klein-Bölting de eigenaar. 1979 huurde de Heimatverein Dingden het huis, om het na een bouwtijd van vijf jaren weer te openen als streekmuseum.

2. Het Jakobshaus

De naam van het huis is afgeleid van Jakob Nienhaus, die, na het familieregister van 1695, als een 50-jarige man dit huis met zijn, tien personen omvattende, familie bewoonde. Waarschijnlijk trok het gezin 1760 in het nieuwe huis Rave in. Het Jakobshaus werd verhuurd. 1808 werd de jood Simon Cohen de nieuwe huurder. Samen met zijn vrouw en dochter waren zij het eerste joodse gezin in Dingden. Sinds deze tijdstip is het huis door joden bewoond. 1882 woonde de laatste joodse familie in het huis. De ingetrouwde Abraham Humbert uit Klein-Reken werkte als veehandelaar en slager. Daarnaast voerde hij ook textiel. Zij hadden negen kinderen.

Tijdens de jodenvervolging in het derde rijk leefden nog zeven kinderen, die nu al eigen families hadden. Van hun konden drie families naar Kanada vluchten, vier kwamen in de concentratiekampen om hun leven.

1945 werd het huis door Engelse luchtbommen beschadigd. In de jaren 50 kochte Wilhelm Klein-Bölting het stuk grond. Zijn zuster Gertrud verhuurde het huis 2001 aan de Heimatverein, die het op het ogenblik renoveert en in aanvulling bij het Heimathaus als museum inrichten en openen wil.

3. „Huis Wit Paard“

Dit huis werd voor de eerste maal in 1657 vermeldt en „Wit Paard“ genoemd. In deze tijd was het een restaurant. Voor een lange tijd was het huis in bezit van de geachte en welgestelde familie Nienhaus. 1829 werd het afgebroken. Het volgende jaar gebeurde de wederopbouw. De bezitter wisselde meermalen.

1897 kochte de nieuw opgerichte „Dingdener Wohltätigkeitsverein“ onder de leiding van pastoor Bernhard Nienhaus het ruime restaurant. Er werden twee grote ziekenkamers ingericht en noemde het huis nu St.-Josef-Ziekenhuis. Al bevoor de klaarstelling van het ziekenhuis in 1899 kwamen drie nonnen, franciscanen, uit St. Mauritz (Münster), die de ziekenverzorging overnamen.

In de jaren 1911, 1913 en 1933 werd het ziekenhuis tot 40 bedden verwijdt.

Tijdens de oorlogsjaren van 1939 tot 1945 werd het ook tijdelijk als lazaret gebruikt. Hoewel het huis door een rode kruis op het dak was gekenmerkt, werd het door bommenwerpers aangegrepen en zwaar beschadigd. In 1957 ontstond een nieuwe beddenvleugel van het gebouw. 1967 werd de hele ambulance- en operatiebereik nieuw ingericht. Tijdens de jaren 1982 tot 1984 werd het ziekenhuis in een verpleeghuis veranderd. In 2005/2006 werd het huis vergroterd.

4. De Meisjesschool

De meisjesschool werd 1967 op de huidige Marienvreder Straße voor 1638 daalder gebouwd. In het midden van het huis bevand zich de grote schoolkamer voor de meisjes, links en rechts ervan waren twee woningen voor de leraressen. De eerste schoolleiding van dit gebouw overnaam Anna Wegmann, die tijdelijk tot 190 meisjes onderrichtte.

In 1926 werd de meisjesschool veranderd in privéwoningen. In de nieuwe dorpschool op de Weberstraße werden nu jongens en meisjes samen onderwezen.

Door de oorlogsvloed werd de westelijke deel van het huis vernield. De wederopbouw kan is aan de nieuwe metselwerk goed kenbaar. 2002 werd het

gebouw van de parochie St. Pankratius Dingden gekocht. Drie jaren later werd het – door de verbouwing en de verwijding van het verpleeghuis – afgebroken. Na de klaarstelling van de nieuwbouw zal de grondvlak van de oude meisjesschool zichtbaar blijven door een grasveld.

5. De kloosterkroeg

In 1513 werd dit huis voor de eerste maal gedocumenteerd. De convent van het klooster Marienvrede kochte het als een hotel voor de monniken. Hier waren waren de patres, toen zij in de parochie bij de godsdienst holpen, hier doneerden de broers hun gaven voor de arme mensen uit de gemeente. Evenzo namen zij hier de afgaven van de belastingbetalers in ontvangst. Van oudsher zou het huis een kroeg geweest zijn. Men noemde het „kloosterkroeg“, later ook „Oude Wijnkamer“.

1795 werd het huis als een nieuw huis betekend. De weduwe Johanna Hoffmann, de moeder van de latere burgemeester J. F. Hoffmann, was in bezit van het huis. Haar dochter trouwde de waard en koopman Henricus Junk. Sinds deze tijd noemden de Dingdense het gebouw ook „Junkhaus“.

1825 kochte de landgoedeigenaar Joan Nienhaus het huis met land. Na de dood van zijn vrouw verkochte hij het woonhuis en de schuur aan de textielverver Heinrich Bengforth. Zijn erfgenamen verkochten 1861 het hele huis met land aan de klompemaker Arnold Passmann en zijn vrouw. De koster van de Dingdense parochie, Friedrich Kösters, kochte 1895 het huis. Zijn nakomelingen woonden erin tot 2006.

6. Kerktoren

De toren van de kerk St. Pankratius werd einde het 12. eeuw als weertoren gebouwd. Het toont de vormen van de Rijnse Romaanse stijl. De grondvlak is een vierkant met een zijlengte van 8,21 m, zijn hoogte bedraagt 43,32 m. De muur heeft beneden een dikte van 1,80 m en boven een dikte van 1,00 m. Als materiaal werd tufsteen genomen. De verschillende hoge verdiepingen zijn onderdeel door gevellijsten uit zandsteen. In de vierde verdie-

ping zijn op iedere zij van de toren drie geluidopeningen. In deze verdieping bevinden zich de vier bellen. De toren heeft een bewegende verleden. Het diende tijdens de oorlogen als toevluchtoord en magazijnruimte. In de jaren 1489, 1637 en 1850 vernielden zware blikseminslagen de toren, maar in 1945 doorstond het het bombardement op het kerkship.

7. De Jongenschool

De eerste dorpschool in Dingden werd 1786 westelijk naast de kerk gebouwd. Door de invoering van de leerplicht in 1822 bezochten 210 kinderen hier de lessen. Al in 1828 werd de school uitgebreid. Een jaar later werden jongens en meisjes niet meer samen onderwezen. Vanaf 1867 was het een jongensschool. Meervoudig werd het gebouw vergroot.

In 1926 werd de school als ambthuis voor de gemeente veranderd, omdat op de Weberstraße de nieuwe dorpschool werd geopend.

1954 kochte de katholieke parochie het huis en verbouwde het als een jeugtehuis. Na de oplossing van de conciërgewoning en de bibliotheek van de parochie elders werd ondergebracht, gebeurde de verbouwing tot het huidige pastorie.

8. Haus Münder

1648 was de familie Münder eigenaar van het huis en een „Dietrich“ met deze naam lekenrechter. Voor verscheidene generaties bleef het huis in bezit van de familie, totdat in 1735 familie Bengforth het huis kochte.

Het huidige huis werd 1767 door familie Bengforth gebouwd. Bengforth werkte als waard en had een „brouwerij in de schuur“. Van deze plaats werd het bier in de jaren 1791, 1798 en 1808 naar de oude Dingdense „Schützen“ geleverd.

Na de dood van J. W. Bengforth wisselden de eigenaars vaker. Het volgden: Joan Terwiele, Johann Hermann Kösters, Franz Schmeinck, Bernhard Ketteler en Wilhelm Brauer. 1882 kochte Hermann Küpper het huis. Het is sinds nu in de vierde generatie in familiebezit.

9. Het Commandanten-Huis

Petrus Hoffmann en zijn vrouw Hendrine bouwden 1755 dit huis. Hoffmann werkte als een koophandelaar, armenprovisor en lekenrechter. Zijn kleinzoon Peter Anton Hoffmann richtte hier 1831 de eerste postkantoor van Dingden in. De familie Hoffmann had een grote invloed op Dingden. Peter Anton Hoffmann werkte als kroegwaard, koopman, lekenrechter, geldlener, gestelde afgevaardigde bij de behandeling van de ruilverkaveling in Dingden en Brünen en vanaf 1813 tot 1815 als commandant bij de „Landsturm“ in de bevrijdingsoorlogen tegen Napoleon. Opgrond van deze titel kwam het huis toe zij naam.

Tot deze tijdstip was het huis in familiebezit, maar daarna wisselden de eigenaars vaker (1843, 1851, 1853, 1885, 1891, 1904, 1927, 1934). De tegenwoordige eigenaar is sinds 2001 de familie Hülksen.

Uitgever:
Heimatverein Dingden e. V.
Hohe Straße 1
46499 Hamminkeln-Dingden

Internet: www.Heimatverein-Dingden.de
E-Mail: Info@Heimatverein-Dingden.de

DINGDEN

ROND OM HET HEIMATHAUS

EEN KLEINE RONDGANG

DOOR EEN

GESCHIEDKUNDIGE PLAATS
